

Електронний журнал «Ефективна економіка» включено до переліку наукових фахових видань України з питань економіки (Категорія «Б», Наказ Міністерства освіти і науки України № 975 від 11.07.2019). Спеціальності – 051, 071, 072, 073, 075, 076, 292. Ефективна економіка. 2026. № 1. ISSN 2307-2105

DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2026.1.64>

УДК 330.341.1:005.591

У. Я. Андрусів,

*к. е. н., доцент, завідувач кафедри фінансів, обліку та оподаткування,
Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу*

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-1793-0936>

Л. С. Войтків,

*к. е. н., доцент, доцент кафедри прикладної економіки,
Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу*

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-4877-1333>

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ВИКЛИКІВ

U. Andrusiv,

*PhD in Economics, Associate Professor,
Head of the Department of Finance, Accounting and Taxation,
Ivano-Frankivsk National Technical University of Oil and Gas*

L. Voitkiv,

*PhD in Economics, Associate Professor,
Associate Professor of the Department of Applied Economics,
Ivano-Frankivsk National Technical University of Oil and Gas*

CONCEPTUAL FOUNDATIONS FOR FORMING INNOVATION POLICY OF ENTERPRISES UNDER GLOBALIZATION CHALLENGES

Стаття присвячена розробці концептуальних засад формування інноваційної політики підприємств в умовах глобалізаційних викликів сучасної економіки. Актуальність дослідження зумовлена необхідністю переосмислення традиційних підходів до управління інноваціями в контексті прискорення технологічної конвергенції, цифровізації бізнес-процесів, декарбонізації економіки та геополітичної турбулентності, що радикально трансформують умови функціонування підприємств. Систематизовано еволюцію теоретичних підходів до інноваційної політики від функціональної парадигми до екосистемної. Ідентифіковано п'ять ключових глобалізаційних викликів: технологічна конвергенція (Industry 4.0), цифрова трансформація на основі штучного інтелекту, екологічна модернізація через декарбонізацію, демографічні зрушення та геополітична фрагментація. Методологічну базу становлять системний, структурно-функціональний та компаративний підходи, методи аналізу, синтезу та концептуального моделювання. Розроблено концептуальну модель формування інноваційної політики, що інтегрує методологічний, стратегічний, організаційний та інструментальний рівні з механізмами адаптивного зворотного зв'язку для динамічної корекції в умовах невизначеності. Обґрунтовано систему з восьми принципів: адаптивність до змін середовища, відкритість до зовнішніх джерел знань, мережевість взаємодій, цифровізація процесів, сталість розвитку, експериментальність підходів, амбідекстерність та клієнтоцентричність. Запропоновано збалансовану систему критеріїв оцінки ефективності інноваційної політики за шістьма вимірами: економічним, технологічним, ринковим, організаційним, екологічним та соціальним.

Наукова новизна полягає у розробці цілісної концептуальної моделі інноваційної політики, адаптованої до множинних глобалізаційних викликів. Практична значущість результатів полягає у можливості їх використання підприємствами для діагностики та вдосконалення інноваційної політики, а

також державними органами для формування заходів підтримки інноваційного розвитку.

The article is devoted to developing conceptual foundations for forming innovation policy of enterprises under globalization challenges of the modern economy. The relevance of the study is determined by the need to rethink traditional approaches to innovation management in the context of accelerating technological convergence, digitalization of business processes, economy decarbonization, and geopolitical turbulence that radically transform the operating conditions of enterprises. The evolution of theoretical approaches to innovation policy from the functional paradigm to the ecosystem paradigm has been systematized. Five key globalization challenges have been identified: technological convergence (Industry 4.0), digital transformation based on artificial intelligence, environmental modernization through decarbonization, demographic shifts, and geopolitical fragmentation. The methodological basis consists of systemic, structural-functional, and comparative approaches, methods of analysis, synthesis, and conceptual modeling. A conceptual model for forming innovation policy has been developed, integrating methodological, strategic, organizational, and instrumental levels with adaptive feedback mechanisms for dynamic adjustment under uncertainty conditions. A system of eight principles has been substantiated: adaptability to environmental changes, openness to external knowledge sources, network interactions, process digitalization, sustainable development, experimental approaches, ambidexterity, and client-centricity. A balanced system of criteria for evaluating innovation policy effectiveness across six dimensions has been proposed: economic, technological, market, organizational, environmental, and social.

The scientific novelty lies in developing a holistic conceptual model of innovation policy adapted to multiple globalization challenges. The practical significance of the results lies in the possibility of their use by enterprises for

diagnosing and improving innovation policy, as well as by government bodies for formulating measures to support innovative development.

Ключові слова: *інноваційна політика, глобалізаційні виклики, інноваційний розвиток підприємств, управління інноваціями, цифровізація, екосистемний підхід, відкриті інновації.*

Keywords: *innovation policy, globalization challenges, innovative development of enterprises, innovation management, digitalization, ecosystem approach, open innovation.*

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. Сучасне глобальне економічне середовище характеризується інтенсифікацією трансформаційних процесів, що фундаментально переформатовують умови функціонування підприємств. Технологічна конвергенція, цифровізація економічних процесів, екологічна трансформація, демографічні зрушення та геополітична фрагментація формують якісно новий контекст підприємницької діяльності [1]. За оцінками McKinsey Global Institute, до 2030 року до 375 мільйонів працівників у світі доведеться змінити професійні категорії внаслідок автоматизації та штучного інтелекту [2].

Інноваційна політика підприємства, що традиційно розглядалася як допоміжний елемент корпоративної стратегії, в умовах глобалізаційних викликів трансформується у критичний детермінант конкурентоспроможності та виживання. Середній життєвий цикл компаній у S&P 500 скоротився з 61 року (1958) до 18 років (2024), що засвідчує необхідність радикального підвищення адаптивної спроможності бізнесу [3].

Українська економіка перебуває в стані особливо інтенсивних трансформацій, зумовлених процесами повоєнного відновлення, європейської інтеграції та неоіндустріалізації. Частка інноваційно активних промислових підприємств в Україні становить лише 15,1% (2023), що у 3,5

рази менше за середній рівень ЄС [4]. Це актуалізує необхідність розробки концептуальних засад формування інноваційної політики, адаптованих до глобалізаційного контексту.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Теоретичні засади трансформації економічних систем в умовах технологічних змін обґрунтовано К. Швабом у концепції Четвертої промислової революції [1]. McKinsey Global Institute систематизував масштаби структурних змін внаслідок автоматизації [2], а Innosight підтвердив прискорення "креативної деструкції" [3]. Писаренко Т.В. та співавтори у науково-аналітичній доповіді представили комплексний аналіз стану наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності в Україні [4]. Tkachenko A. та Maslov D. обґрунтували вплив глобалізації на стимулювання інноваційної активності як ключового фактора підвищення конкурентоспроможності національних підприємств [5]. Європейська комісія визначила стратегічні напрями забезпечення конкурентоспроможності ЄС у глобальному контексті [6]. Грабчук І., Бугайчук В. та Аляб'єва В. розробили концептуальні засади стратегії інноваційного розвитку підприємства [7]. Гарасимлюк М.В. та Запішна А.С. дослідили методологію розробки інноваційної стратегії розвитку підприємництва [8]. Виклики глобалізації для національних економік досліджують Горник В.Г., Євмешкіна О.Л. та Клименко О.В. у контексті державної політики конкурентоспроможності [9]. Павук В.М. та співавтори розглядають соціально-політичний аспект впливу глобалізації на національну економіку [10]. Стратегічні орієнтири інноваційного розвитку визначені у Національній економічній стратегії на період до 2030 року [11]. Програма розвитку ООН акцентує на важливості міжнародної співпраці в умовах поляризованого світу [12]. Щупаківський Р. обґрунтовує актуальність державного регулювання глобалізаційних викликів [13]. Конкурентні аспекти інноваційної діяльності висвітлені у працях Ковбатюк М.В. та Шкляр В.В., які обґрунтували роль глобальної конкуренції як стимулу для розвитку інноваційної діяльності підприємств [14]. Овечкіна О.А., Храпкіна В.В. та

Штулер І.Й. систематизували понятійний апарат інноваційної конкуренції [15]. Власюк Н.І. досліджує особливості організації інноваційної діяльності підприємств в умовах воєнного стану [16]. Доктрина збалансованого розвитку "Україна 2030" обґрунтовує необхідність інноваційної трансформації для досягнення сталого розвитку [17].

Аналіз літератури виявив недостатність досліджень концептуальних засад інноваційної політики в умовах одночасної дії множинних глобалізаційних викликів: цифровізації, декарбонізації, геополітичної турбулентності та воєнного стану.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою статті є розробка концептуальних засад формування інноваційної політики підприємств, адаптованих до умов глобалізаційних викликів.

Завдання дослідження: систематизувати теоретичні підходи до сутності інноваційної політики підприємства, ідентифікувати ключові глобалізаційні виклики інноваційного розвитку та розробити концептуальну модель формування інноваційної політики.

Виклад основного матеріалу дослідження. Систематизація наукової літератури дозволяє виділити чотири основні парадигми розуміння інноваційної політики підприємства, що послідовно змінювали одна одну відповідно до еволюції економічного середовища (табл. 1).

Виходячи з аналізу табл. 1 можна сказати, що функціональна парадигма, що домінувала у 1960-1980 рр., розглядала інноваційну політику як систему функцій управління дослідно-конструкторськими роботами. Ця парадигма базувалася на лінійній моделі інноваційного процесу: фундаментальні дослідження, прикладні дослідження, розробки, виробництво та маркетинг. Головним обмеженням цього підходу була недооцінка ролі ринкових чинників та зворотних зв'язків між етапами.

Процесна парадигма (1980-2000 рр.) акцентувала увагу на взаємодії між різними етапами інноваційного процесу. Інтерактивна модель Клайна-Розенберга (1986) продемонструвала наявність численних зворотних зв'язків

та циклів у інноваційному процесі. Проте цей підхід залишався зосередженим переважно на внутрішніх процесах підприємства.

Таблиця 1. Еволюція парадигм інноваційної політики підприємства

Парадигма	Період домінування	Ключові характеристики	Обмеження
Функціональна	1960-1980 рр.	Інноваційна політика як сукупність функцій планування, організації, координації R&D; лінійна модель інноваційного процесу	Недооцінка ринкових чинників; ігнорування зворотних зв'язків
Процесна	1980-2000 рр.	Акцент на етапах інноваційного процесу від ідеї до комерціалізації; інтерактивна модель інновацій	Фокус на внутрішніх процесах; обмежена увага до зовнішніх мереж
Стратегічна	2000-2015 рр.	Інноваційна політика як елемент корпоративної стратегії; інтеграція з функціональними стратегіями	Недостатнє врахування мережових ефектів; обмежена відкритість
Екосистемна	2015-дотепер	Відкриті інновації; інтеграція в інноваційні екосистеми; co-creation з партнерами	Складність управління; ризики втрати контролю над інтелектуальною власністю

Джерело: сформовано авторами

Стратегічна парадигма (2000-2015 рр.) позиціонувала інноваційну політику як невід'ємний елемент корпоративної стратегії. М. Портер (1985) обґрунтував роль інновацій у формуванні конкурентних переваг. Проте стратегічна парадигма базувалася на припущенні про можливість контролю та прогнозування інноваційних процесів, що обмежує її застосовність в умовах високої невизначеності.

Екосистемна парадигма (2015-дотепер) відображає усвідомлення взаємозалежності підприємств у глобальному інноваційному просторі. Концепція відкритих інновацій Г. Чесбро передбачає, що підприємства можуть і повинні використовувати як внутрішні, так і зовнішні ідеї та шляхи виходу на ринок. Інноваційні екосистеми об'єднують різноманітних акторів

(підприємства, університети, дослідницькі центри, венчурні фонди, державні агенції) у мережі співпраці.

На основі критичного аналізу існуючих підходів запропоновано авторське визначення: інноваційна політика підприємства - це стратегічно орієнтована система принципів, цілей, механізмів та інструментів управління інноваційними процесами, що забезпечує адаптацію підприємства до трансформаційних змін зовнішнього середовища через систематичне оновлення технологічної бази, продуктів, процесів, організаційних структур та бізнес-моделей на основі інтеграції внутрішніх та зовнішніх джерел інноваційних можливостей.

Це визначення акцентує кілька ключових аспектів: стратегічну орієнтацію (підпорядкування інноваційної політики довгостроковим цілям підприємства); системність (інтеграція різних елементів: принципів, механізмів, інструментів); адаптивність (здатність реагувати на зміни середовища); комплексність (охоплення різних типів інновацій) та відкритість (використання як внутрішніх, так і зовнішніх джерел).

На основі контент-аналізу стратегічних документів міжнародних організацій ідентифіковано п'ять ключових векторів глобалізаційних викликів (табл. 2).

Таблиця 2. Глобалізаційні виклики інноваційного розвитку підприємств

Виклик	Ключові характеристики	Імплікації для інноваційної політики
Технологічна конвергенція	Злиття цифрових, біологічних, фізичних технологій (Industry 4.0)	Мультитехнологічна компетентність; міждисциплінарні R&D
Цифрова трансформація	AI, IoT, big data, платформізація економіки	AI-асистовані R&D; цифрові бізнес-моделі
Екологічна модернізація	Декарбонізація; циркулярна економіка; ESG	Пріоритизація зелених інновацій; концепція життєвого циклу
Демографічні зрушення	Старіння населення; урбанізація; зміна споживчих паттернів	Економіка старіння населення; персоналізація
Геополітична фрагментація	Порушення глобальних ланцюгів; рещоринг; санкції	Диверсифікація партнерств; адаптивні ланцюги

Джерело: сформовано авторами

Як бачимо з табл. 2 найбільш значущим викликом є цифрова трансформація: за оцінками IDC, до 2027 року 65% глобального ВВП буде цифровізовано [16]. Штучний інтелект трансформує інноваційні процеси – AlphaFold від DeepMind скоротив час визначення структури білків з років до годин. Екологічна модернізація стає критичним фактором: Європейський Зелений Курс визначає ціль досягнення вуглецевої нейтральності до 2050 року, що вимагає радикальної трансформації виробничих систем [17].

На основі систематизації теоретичних підходів та врахування специфіки трансформаційних змін розроблено концептуальну модель формування інноваційної політики підприємства, що інтегрує чотири взаємопов'язані рівні (рис. 1).

Критично важливими є механізми адаптивного зворотного зв'язку між рівнями, що забезпечують здатність системи реагувати на зміни глобалізаційного середовища.

Концептуальна модель формування інноваційної політики підприємства забезпечує (рис. 1): системний підхід до управління інноваціями через інтеграцію чотирьох взаємопов'язаних рівнів: методологічного, стратегічного, організаційного та інструментального; адаптивність до глобалізаційних викликів - дозволяє підприємствам проактивно реагувати на цифровізацію, декарбонізацію, геополітичну турбулентність та інші зовнішні виклики; механізми зворотного зв'язку для динамічної корекції інноваційної політики в умовах високої невизначеності та прискорення "креативної деструкції"; практичний інструментарій для операціоналізації інноваційної політики на всіх організаційних рівнях підприємства; узгодженість стратегічних, тактичних та операційних рішень щодо інноваційного розвитку, що мінімізує ризики фрагментарності управління.

Модель дозволяє підприємствам трансформувати зовнішні глобалізаційні виклики у можливості для інноваційного розвитку та зміцнення конкурентних позицій.

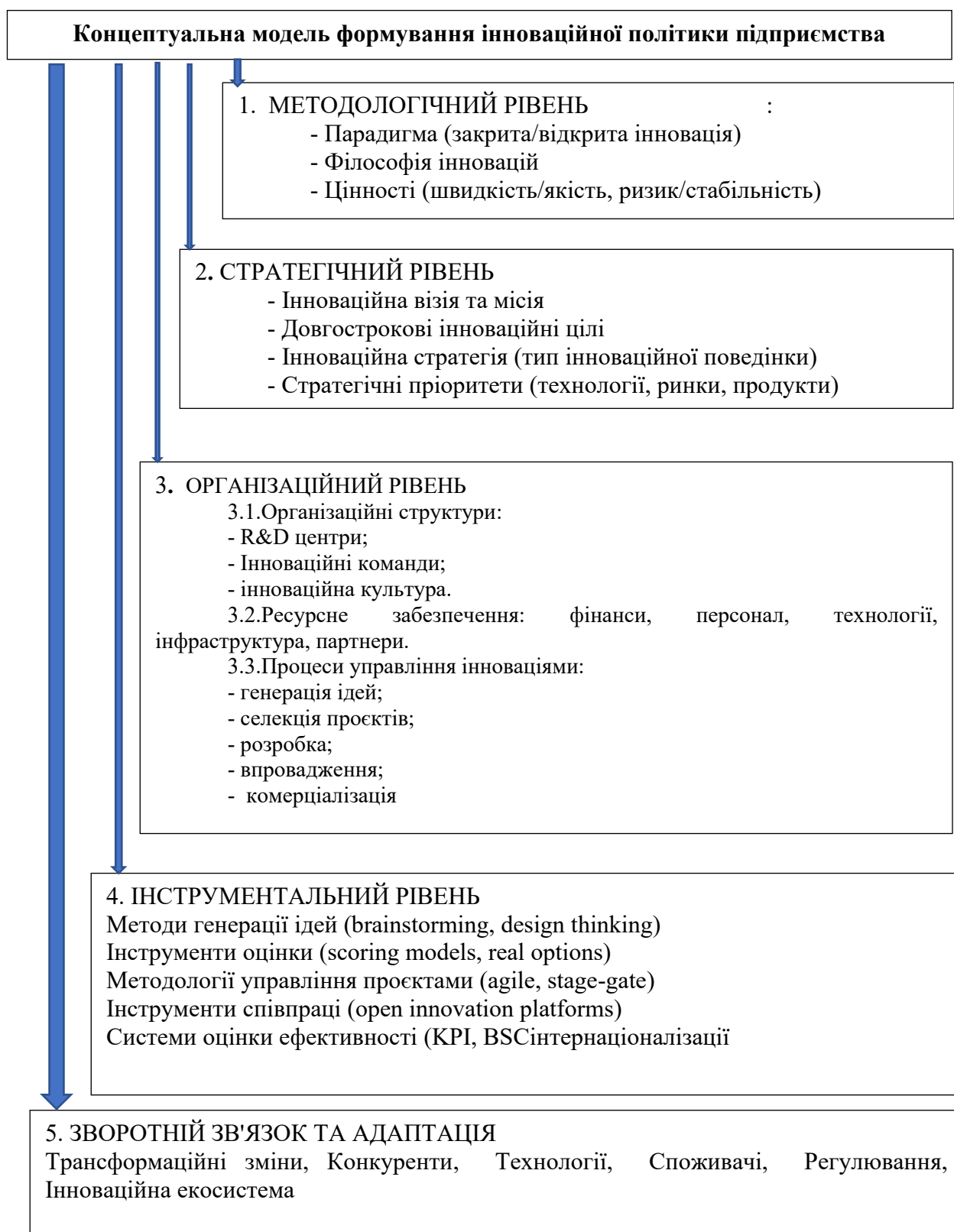

Рис. 1. Концептуальна модель формування інноваційної політики підприємства

Джерело: розроблено авторами

Висновки та перспективи подальших розвідок у даному напрямі. На основі проведеного дослідження концептуальних засад формування інноваційної політики підприємств в умовах глобалізаційних викликів можна сформулювати ряд важливих висновків, які мають суттєве значення для модернізації системи управління інноваційним розвитком українських підприємств.

Встановлено, що концептуальна модель інноваційної політики підприємств становить складну багаторівневу систему, яка потребує постійної адаптації до динамічних умов глобального середовища. Аналіз підтвердив ключову роль інтеграції методологічного, стратегічного, організаційного та інструментального рівнів у забезпеченні ефективного управління інноваційними процесами в умовах прискорення "креативної деструкції". Систематизація теоретичних підходів виявила еволюцію парадигми інноваційної політики від функціональної через процесну та стратегічну до екосистемної, що відображає зростання складності та взаємозалежності інноваційних процесів. Ідентифіковано п'ять ключових глобалізаційних викликів: технологічна конвергенція (Industry 4.0), цифрова трансформація на основі штучного інтелекту, екологічна модернізація через декарбонізацію, демографічні зрушення та геополітична фрагментація. Запропонована система з восьми принципів – системність, проактивність, адаптивність, відкритість, мережевість, цифровізація, сталість та експериментальність – створює організаційні умови для поступової адаптації підприємств до нових вимог глобального середовища.

Наукова новизна полягає у розробці цілісної концептуальної моделі інноваційної політики підприємств, адаптованої до специфіки множинних глобалізаційних викликів сучасної економіки – цифровізації, декарбонізації, геополітичної турбулентності та воєнного стану. Реалізація запропонованих концептуальних засад створить передумови для підвищення ефективності управління інноваційним розвитком підприємств та забезпечення їх конкурентоспроможності в умовах глобальних трансформацій.

Перспективи подальших наукових досліджень у цій галузі доцільно зосередити на емпіричній верифікації ефективності запропонованої моделі через реалізацію пілотних проектів на провідних українських підприємствах різних галузей та масштабів діяльності.

Література

1. Schwab K. The Fourth Industrial Revolution. Ginebra: World Economic Forum, 2016. 172 p.
2. McKinsey Global Institute. Jobs Lost, Jobs Gained: Workforce Transitions in a Time of Automation. McKinsey & Company, 2017. 28 p.
3. Innosight. Corporate Longevity Forecast: Creative Destruction is Accelerating. Innosight, 2021.
4. Писаренко Т. В., Куранда Т. К., Гаврис Т. В., Швед Н. Ю., Осадча А. Б., Тітаєвська Є. С. Наукова, науково-технічна та інноваційна діяльність в Україні у 2024 році: науково-аналітична доповідь. Київ: УкрІНТЕІ, 2024. 115 с.
5. Tkachenko A., Maslov D. The impact of globalization on stimulating innovation activity as a key factor in enhancing the competitiveness of national enterprises. *Economic Analysis*. 2025. DOI: <https://doi.org/10.35774/econa2025.01.346>
6. Європейська комісія. Конкурентоспроможність ЄС: погляд у майбутнє. 2024. URL: https://commission.europa.eu/topics/strengthening-european-competitiveness/eu-competitiveness-looking-ahead_en#paragraph_47059
7. Грабчук І., Бугайчук В., Аляб'єва В. Стратегія інноваційного розвитку підприємства. *Економіка та управління*. 2022. № 44. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-44-84>
8. Гарасимлюк М. В., Запішна А. С. Розробка інноваційної стратегії розвитку підприємництва. *Регіональна економіка*. 2022. № 105(3). С. 118-125. DOI: <https://doi.org/10.36818/1562-0905-2022-3-13>

9. Горник В. Г., Євмешкіна О. Л., Клименко О. В. Вплив глобалізації на реалізацію державної політики щодо забезпечення конкурентоспроможності економіки України. *Праці ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: Державне управління та адміністрування*. <https://doi.org/10.32782/TNU-2663-6468/2022.6/11>.

10. Павук В.М., Флак Р.І., Осадець В.-І.М., Андрієвський В.І., Бережницький В.Ю. Вплив глобалізації на національну економіку: соціально-політичний аспект. *Наукові записки Львівського університету бізнесу та права*. 2023. № 37. С. 349-354. URL: <https://nzlubp.org.ua/index.php/journal/article/view/862>

11. Про затвердження Національної економічної стратегії на період до 2030 року: Постанова Кабінету Міністрів України № 179 від 03.03.2021. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-zatverdzhennya-nacionalnoyi-eko-a179>

12. Програма розвитку Організації Об'єднаних Націй. Звіт про розвиток людини 2023/2024: Подолання глухого кута. Переосмислення співпраці в поляризованому світі. 2023. URL: <https://report.hdr.undp.org/>

13. Щупаківський Р. Сучасні виклики глобалізації та актуальність їх державного регулювання в системі забезпечення конкурентоспроможності національної економіки. *Економіка і суспільство*. 2021. № 34. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-34-97>

14. Ковбатюк М. В., Шкляр В. В. Глобальна конкуренція як стимул для розвитку інноваційної діяльності підприємств. *Економіка та менеджмент: Збірник наукових праць*. 2020. № 48. С. 94-104. DOI: <https://doi.org/10.32703/2664-2964-2020-48-94-104>

15. Овечкіна О. А., Храпкіна В. В., Штулер І. Й. Інноваційна конкуренція: Пояснення визначень понять. *Трансформація управлінських практик в інноваційному розвитку соціально-економічних систем: Колективна монографія / за ред. В. В. Храпкіної, К. В. Пічик*. Київ: Видавництво «Києво-Могилянська академія», 2024. С. 127-137.

16. Власюк Н. І. Організація інноваційної діяльності підприємств в умовах воєнного стану. *Вісник Львівського торговельно-економічного університету. Економічні науки*. 2024. № 79. DOI: <https://doi.org/10.32782/2522-1205-2024-79-11>

17. Жилінська О., Мельничук О., Антонюк Л., Гуменна О., Радчук А., Столярчук Я., Тарута С., Харламова Г., Чала Н., Шнирков О. УКРАЇНА 2030: Доктрина збалансованого розвитку. Видання друге. Львів: Кальварія, 2017. 164 с.

References

1. Schwab, K. (2016), "The Fourth Industrial Revolution", World Economic Forum, Ginebra.

2. McKinsey Global Institute (2017), Jobs Lost, Jobs Gained: Workforce Transitions in a Time of Automation, McKinsey & Company, NY, USA.

3. Innosight (2021), "Corporate Longevity Forecast: Creative Destruction is Accelerating", Innosight, Boston, USA.

4. Pysarenko, T.V. Kuranda, T.K. Havrys, T.V. Shved, N.Yu. Osadcha, A.B. and Titaievska, Ye.S. (2024), *Naukova, naukovo-tekhnichna ta innovatsiina diialnist v Ukraini u 2024 rotsi: naukovo-analitychna dopovid* [Scientific, scientific-technical and innovation activity in Ukraine in 2024: scientific-analytical report], UkrINTEI, Kyiv, Ukraine.

5. Tkachenko, A. and Maslov, D. (2025), "The impact of globalization on stimulating innovation activity as a key factor in enhancing the competitiveness of national enterprises", *Economic Analysis*, DOI: <https://doi.org/10.35774/econa2025.01.346>

6. European Commission (2024), "EU competitiveness: looking ahead", available at: https://commission.europa.eu/topics/strengthening-european-competitiveness/eu-competitiveness-looking-ahead_en#paragraph_47059 (Accessed 01 Jan 2026).

7. Hrabchuk, I. Buhaichuk, V. and Aliab'ieva, V. (2022), "Strategy of innovative development of the enterprise", *Ekonomika ta upravlinnia*, vol. 44, DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-44-84>
8. Harasymluk, M.V. and Zapishna, A.S. (2022), "Development of innovative strategy for entrepreneurship development", *Rehionalna ekonomika*, vol. 105(3), pp. 118-125, DOI: <https://doi.org/10.36818/1562-0905-2022-3-13>
9. Hornyk, V.H. Yevmeshkina, O.L. and Klymenko, O.V. (2022), "The impact of globalization on the implementation of state policy to ensure the competitiveness of Ukraine's economy", *Pratsi TNU imeni V.I. Vernadskoho. Serii: Derzhavne upravlinnia ta administruvannia*, DOI: <https://doi.org/10.32782/TNU-2663-6468/2022.6/11>
10. Pavuk, V.M. Flak, R.I. Osadets, V.-I.M. Andriievskyi, V.I. and Berezhnytskyi, V.Yu. (2023), "The impact of globalization on the national economy: socio-political aspect", *Naukovi zapysky Lvivskoho universytetu biznesu ta prava*, vol. 37, pp. 349-354, available at: <https://nzlubp.org.ua/index.php/journal/article/view/862> (Accessed 01 Jan 2026).
11. Cabinet of Ministers of Ukraine (2021), Resolution "On approval of the National Economic Strategy for the period up to 2030", available at: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-zatverdzhennya-nacionalnoyi-eko-a179> (Accessed 01 Jan 2026).
12. United Nations Development Programme (2023), "Human Development Report 2023/2024: Breaking the Gridlock. Reimagining Cooperation in a Polarized World", available at: <https://report.hdr.undp.org/> (Accessed 01 Jan 2026).
13. Shchupakivskyi, R. (2021), "Modern challenges of globalization and the relevance of their state regulation in the system of ensuring the competitiveness of the national economy", *Ekonomika i suspilstvo*, vol. 34, DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-34-97>
14. Kovbatiuk, M.V. and Shkliar, V.V. (2020), "Global competition as an incentive for the development of innovative activities of enterprises", *Ekonomika*

ta menedzhment: *Zbirnyk naukovykh prats*, vol. 48, pp. 94-104, DOI: <https://doi.org/10.32703/2664-2964-2020-48-94-104>

15. Ovechkina, O.A. Khrapkina, V.V. and Shtuler, I.Y. (2024), "Innovative competition: Explanation of concept definitions", *Transformatsiia upravlinskykh praktyk v innovatsiinomu rozvytku sotsialno-ekonomichnykh system: Kolektyvna monohrafiia* [Transformation of management practices in innovative development of socio-economic systems: Collective monograph], V.V. Khrapkina and K.V. Pichyk (ed.), Kyievo-Mohylianska akademiia, Kyiv, Ukraine, pp. 127-137.

16. Vlasiuk, N.I. (2024), "Organization of innovative activity of enterprises under martial law conditions", *Visnyk Lvivskoho torhovelno-ekonomichnoho universytetu. Ekonomichni nauky*, vol. 79, DOI: <https://doi.org/10.32782/2522-1205-2024-79-11>

17. Zhylinska, O. Melnychuk, O. Antoniuk, L. Humenna, O. Radchuk, A. Stoliarchuk, Ya. Taruta, S. Kharlamova, H. Chala, N. and Shnyrkov, O. (2017), *UKRAINE 2030: Doktryna zbalansovanoho rozvytku* [UKRAINE 2030: Doctrine of balanced development], 2nd ed., Kalvariia, Lviv, Ukraine.

Стаття надійшла до редакції 12.01.2026 р.